

DE RAADSHEER

jaargang XVII, nr. 1, maart 1995

REDACTIE RAADSHEER

Rita DeCoursey		
Fagelstraat 39	155886	
Gijsbert van Es		
Fagelstraat 38	172930	
Emily Groenewegen-Gülcher		
Rijnsburgerweg 151	174705	
Maarten Mentzel		
Johan de Wittstraat 38	172570	
Johanniek van der Molen, redactie-secretariaat		
Fagelstraat 16	157135	

ILLUSTRATIES

Voorplaat omslag: Judith Tasseron
voorts: Karin Liang

Verantwoordelijkheid

De redactie is voor haar beleid achteraf verantwoording schuldig aan het bestuur van de vereniging.

Gesigneerde artikelen komen voor verantwoording van de auteur. Ingezonden stukken kunnen worden ingekort.

Oplage	:	350 exemplaren
Redactie-adres	:	Fagelstraat 16
Postgiro	:	4193645 Vereniging Raadsherenbuurt te Leiden

BESTUUR VERENIGING RAADSHERENBUURT

Rob Grootenhuis, voorzitter		
Fagelstraat 14	154769	
Vincent Thunnissen, secretaris		
Warmonderweg 19	157252	
Mariëtte Bos, penningmeester		
Johan de Wittstraat 21	170480	
Rita DeCoursey		
Fagelstraat 39	155886	
Nancy Stoop		
Warmonderweg 9	155505	
Frans Vos		
Johan de Wittstraat 19	171493	
Joke van der Meer		
Van Oldenbarneveldtstraat 41	171906	

CONTACTPERSONEN IN DE BUURT

Gevonden Voorwerpen: Rita DeCoursey (zie hierboven)		
Contacten met OPA: Mariëtte Bos (zie hierboven)		
Openlucht-theater: Tom van Leeuwen		
Johan de Wittstraat 34	155997	
Ouderenhulp: Rob Grootenhuis		
Fagelstraat 14	154769	
Diefstal/inbraak: Rob Grootenhuis (zie direct hierboven)		
Vereniging Vrienden van de Leidse Hout: Rob Mante		
Johan de Wittstraat 3	154770	
Centrale Meldingspost voor verhuizingen, geboortes e.d.: Vincent Thunnissen		
Warmonderweg 19	157252	
Telefooncirkel: Atie Van Wely		
Warmonderweg 27	170910	

THUISMUZIEK

Iedereen die bereid is
om een stukje muziek te spelen/
te zingen is van harte welkom op

**zondagmiddag 23 april 1995
om 15.00 uur**

bij Rita DeCoursey thuis
(Fagelstraat 39).

Graag van tevoren opgeven, tel.
155 886, overdag ook op 27 26 41.

INHOUDSOPGAVE

Redactioneel	pg. 2
Nieuwjaarsborrel 1 januari 1995	pg. 3
Mededelingen van het bestuur	pg. 5
Algemene ledenvergadering	pg. 5
Data voor in de agenda	pg. 6
Oproep bestuurleden	pg. 6
Drainage tegen wateroverlast	pg. 7
Nieuws uit de Leidse Hout	pg. 9
Jaarboekje 8/9	pg. 9
Brochure over de muziektent	pg. 9
Het theehuis	pg. 10
Nieuws over de uitbreiding van Schiphol	pg. 11
In, om en boven Leiden	pg. 13
Schiphol	pg. 13
Broek- en Simontjespolder	pg. 14
"Vernieuwend" besturen	pg. 14
Hoe De Raadsheer gemaakt wordt	pg. 15
Gilles van Ledenberch	pg. 16
Appartementen Johan de Wittstraat/Rijnsburgerweg	pg. 18
Raadsheren in het archief	pg. 20
Gemengd Nieuws	pg. 21
Oproep schrijvers over tuinen en tuinieren	pg. 23
Aankondiging thuismuziek	pg. 24

De Raadsheer verschijnt vier maal per jaar.

Eerstvolgende reguliere nummer: juni 1995 (in april verschijnt een extra aflevering over de bevrijding).

Copy graag vóór 1 juni 1995 bij redactie-secretariaat, liefst aangeleverd op diskette.

REDACTIONEEL

Sneeuwkllokjes,
Krenten,
Lammetjes,
Een vijfde landingsbaan:
Het voorjaar komt er aan!

Met deze poëtische ontboezeming start de redactie het voorjaarsnummer van De Raadsheer.

In de vorige aflevering van De Raadsheer vroegen we onze buurtgenoten om herinneringen aan de bevrijdingsdag. We hebben veel reacties gekregen. In combinatie met het overige materiaal zou er een veel te dikke Raadsheer ontstaan. Daarom heeft de redactie besloten in april een extra aflevering in de vorm van een apart bevrijdingsnummer uit te brengen.

Wat kunt U in deze aflevering van De Raadsheer verwachten?

Een terugblik op de nieuwjaarsborrel, gecombineerd met een historisch overzicht van die nieuwjaarsborrels.

Nieuws over de hoge grondwaterstand, en maatregelen daartegen d.m.v. drainagebuizen, is genoteerd door ons nieuwe redactielid Gijsbert van Es. Welkom Gijs!

En toch: we zouden nog steeds geholpen zijn met meer menskracht: schrijvers, tekenaars, PC-typers. Iets voor U? Lees het artikel over hoe de redactie werkt. Natuurlijk wordt weer het leven van een raadsheer beschreven. En U komt de vaste rubrieken tegen, over de Leidse Hout en 'In, om en boven Leiden'.

Dan is er de aankondiging van de jaarvergadering van de Vereniging Raadsherenbuurt, op 30 maart. Aandacht dus voor de bestuurlijke kanten van ons buurtbestaan.

Let ook op het gemengde nieuws. Ons is gebleken dat de 'advertentierubriek' echt werkt: iemand die om een oude deur vroeg kreeg er vijftien aangeboden!

OPROEP

De redactie van De Raadsheer
wil in de juni-aflevering aandacht besteden aan

TUINEN EN TUINIEREN

Graag nodigt de redactie buurtgenoten uit
een stukje over dit onderwerp te schrijven.

En wie een idee heeft
en er met redactie over wil praten:
graag!

*** Gezocht:**

figuranten en attributen voor de bevrijdingsintocht op 5 mei. De Stichting Taptade Evenementen Leiden is op zoek naar vervoermiddelen uit die tijd, zoals fietsen, handkarren, steps, kruiwagens, zelf gefabriceerde vervoermiddelen, oude kinderwagens, etc. Mogelijk heeft U op zolder nog melkbussen, voedselblikken, oude radio's, illegaliteitsartikelen, oude kleding en/of hoofddeksels die in die tijd werden gedragen. De mensen van Taptade zouden deze graag voor de bevrijdingsintocht van U lenen. Wilt U zich als figurant opgeven of heeft U de gevraagde artikelen te leen, neem dan contact op met:

Ton Bakker, tel. 071 - 312232

Bram Truysers, tel. 071 - 141108

Roel v.d. Ham, tel. 071 - 324524

Eimert v.d. Vliet, tel. 071 - 318045

*** Mededeling:**

op 5 mei zal op de grote speelweide de verplaatsbare muziektent staan. De gemeente heeft die voor die dag ter beschikking gesteld aan de Vereniging Vrienden van de Leidse Hout en de Federatie van Leidse Amateur Muziekverenigingen, zodat zij reclame kunnen maken voor de realisatie van de permanente muziektent.

Het programma omvat tenminste het optreden van een dixielandband, maar er is zeker ook ruimte voor opredens van buurtgenoten. In de extra aflevering van de Raadsheer in april volgt hierover meer nieuws.

NIEUWJAARSBORREL

1 JANUARI 1995

Rita DeCoursey

Een kort verslag

Dit jaar zijn Mette en Rob Grootenhuis zo gastvrij geweest om hun huis beschikbaar te stellen voor de traditionele Nieuwjaarsborrel. Voor het eerst is na vijf jaar de borrel weer op Nieuwjaarsdag zelf gehouden. Bij de familie Grootenhuis (Fagelstraat) stond alles nog in het teken van het Deense kerstmis, met mooie kerstversieringen.

De volwassenen werden getrakteerd op twee soorten pizza's, linzentaart, en stokbrood met zalmzalade. En voor de kinderen waren er natuurlijk chips; die konden ze boven opeten, gezeten op het bed van Mette en Rob, kijkend naar Popeye op video. Bij elkaar waren er zo'n 40 mensen.

Tijdens de borrel konden we genieten van opgewekte muziek van Gert Jan Marks op saxofoon, en van Nederlandse en Spaanse liedjes, gezongen door Johanniek van der Molen en Rianne Boonstra.

De geschiedenis van de nieuwjaarsborrel

De nieuwjaarsborrel is een van de oudste tradities in het bestaan van de Raadsherenbuurt. Ik vond het leuk om in het archief van De Raadsheer op te zoeken wat daarover eerder geschreven werd.

Nog vóór de oprichting van de Vereniging Raadsherenbuurt werden op 1 januari 1979 de buurtbewoners uitgenodigd om 00.15 uur op het rozenpleintje, alwaar warme bisschopwijn werd geschonken. Vanaf 1979 was er op het rozenpleintje op oudejaarsavond een kerstboomverbranding, met zelf meegebrachte glazen wijn en oliebolletjes. Met ingang van 1983 werd de nieuwjaarsborrel op nieuwjaarsdag zelf geschonken, heerlijk binnen, bij iemand thuis. Een jaar later werd de kerstboomverbranding geschrapt.

Op een gegeven moment (1990) deinsde men ervoor terug om nog langer een huisgezin met deze druk bezochte receptie lastig te vallen en is men uitgeweken naar het Boddaerthuis in de Hogerbeetsstraat. De borrel werd op de zondag na nieuwjaarsdag geschonken. Na daar vijf keer champagne te hebben gedronken vonden Rob en Mette Grootenhuis het tijd om de borrel weer gezellig bij iemand thuis te organiseren.

De grote vraag is nu: welke buurtbewoner wil op 1 januari 1996 tussen 16 en 18 uur zijn huis open stellen voor het houden van de nieuwjaarsborrel? Drank en hapjes worden overigens door het bestuur verzorgd.

Gegevens uit het archief

- * 31 december 1978: "Op Oud en Nieuw om 00.15 uur zal er op het rozenpleintje warme bisschopwijn worden geschonken (wel eigen glas meenemen)"
- * 31 december 1979: kerstboomverbranding; zelf meenemen: kerstboom, glaasje wijn en koude oliebollen
- * 31 december 1980: "Velen van u hebben dit [het overbrengen van de nieuwjaarsgroet] al persoonlijk kunnen doen op de nieuwjaarsborrel op het Rozenpleintje of ten huize van de familie Van Wijhe [vz van de vereniging] waar het een gezellige drukte was."
- * 31 december 1981: "Het open huis bij de familie Van Wijhe op oudejaarsavond was ook dit jaar redelijk goed bezocht."
- * 1 januari 1983: "Bij de nieuwjaarsborrel ten huize van Ans van Tilburg [bestuurslid van de buurtvereniging] in de Johan de Wittstraat waren de kamers vol. We waren verheugd daar een aantal oudere bewoners aan te treffen die we de voorafgaande jaren omstreeks het koude middernachtelijk uur nooit op straat zagen. Het viel wel op dat hoofdzakelijk de Johan de Wittstraat aanwezig was. Op één uitzondering na was er zelfs geen enkele Fagelstraatbewoner te bespeuren. Spelen hier afstand en/of drempelvrees een rol? Of is voor een groep andere bewoners waaronder de 'oudejaarsstraatschuimer' dit tijdstip slecht gekozen? We hebben begrepen dat de kerstboomverbranding dit jaar een kale aangelegenheid was."

Als U eens iets over de buurt wilt weten: vraag het Rob Mante. Wie weet is er over geschreven in De Raadsheer en als dat niet zo is weet hij het wellicht toch wel. En als dat niet zo is heeft U waarschijnlijk een onderwerp bij de kop waar hoognodig over geschreven moet worden in De Raadsheer.

GEMENGD NIEUWS

- * **Te koop:** 1 pers. Auping bedspiraal m. verstelbaar hoofd- en voeteneinde, f 350,--. Grootenhuis, Fagelstraat 14.
- * **Te koop:** jongensfiets voor de leeftijd 5 - 7 jaar, f 50,--.
meisjesfiets voor de leeftijd 5 - 7 jaar, f 30,--.
J. Biemans, tel. 174568
- * **Aangeboden:** een VAM compostvat; pl.m. 90 cm hoog en 70 cm in doorsnee. Gratis af te halen.
Johan de Wittstraat 20, tel. 175898.
- * **Gevraagd:** een ouderwetse WC-stortbak, hooghangend gietijzeren model; en afgedankt elektriciteitsmateriaal van vóór 1960, zoals lichtschakelaars, stopcontacten, verdeelkasten en huisbellen.
Johan de Wittstraat 20, tel. 175898.
- * **Gevraagd:** jongensfiets, citybike, in goede staat, voor de leeftijd van ca. 7 jaar. Prijs n.o.t.k.
J. Biemans, tel. 174568

RAADSHEREN IN HET ARCHIEF

Johanniek van der Molen

Rob Mante, de buurtarchivaris, heeft ze allemaal bewaard, de oude Raadsheeren.

Het begon in 1979 en het eerste nummer zag er al direct fors en goed verzorgd uit. Naarmate de jaren vorderen, zie je dat de techniek voortschrijdt en dat de redactie niet achter wil blijven. Van knip- en plakwerk wordt het - later - monteren op de tekstverwerker. Maar wat gebleven is, is de inspanning van buurtgenoten om elkaar op de hoogte te houden of te brengen van zaken die direct of indirect met de buurt van doen hebben.

De buurtarchivaris heeft ze niet alleen bewaard, maar hij heeft ook een systeem bedacht en gerealiseerd om snel te weten wat er ooit geschreven is: de "Index op vijftien jaargangen van De Raadsheer". Elk stuk dat ooit in De Raadsheer is verschenen komt terecht in zijn PC, in de file Raadshr.dbf. En als hij zijn printer inschakelt komen er 23 bladzijden tevoorschijn. Voor elk stuk is het volgende aangegeven: de titel, waar het instond (jaargang, nummer, pagina) en de inhoud in een paar woorden. Bovendien heeft Rob Mante een rubricering verzonnen: voor elk stuk is aangegeven wat voor soort stuk het is. Als je wilt weten wat er ooit over Algemene Ledenvergaderingen van de Wijkvereniging geschreven is - ongetwijfeld een favoriet onderwerp - kan het systeem precies die stukken opsommen. Andere rubrieken zijn - en dit is zomaar een greep - : Amnesty International, Boddaerthuis, Kleibrink, Leidse Hout theatertje, Rijsburgerweg.

Gelukkig gaat de buurtarchivaris voort met dit werk. Ook de nieuwe Raadsheeren komen in het systeem terecht en spoedig zal de naam van de index veranderd moeten worden om zichtbaar te maken dat het inmiddels zestien jaargangen betreft. Bovendien heeft Rob Mante geluk: de paar ontbrekende nummers van oude jaargangen, waar om gevraagd werd in een vorige aflevering van De Raadsheer, zijn terecht.

- * 1 januari 1984: "Op de jaarlijkse nieuwjaarsborrel ontwaarden wij al - temidden van een groot aantal oude bekenden - enige nieuwe inwoners van de Fagelstraat. Het ziet er naar uit, dat deze staande receptie, dit jaar bij de familie Grootenhuis thuis, elk jaar beter bezocht wordt. Bovendien was het ook gezellig dus wat ons betreft mag het volgend jaar weer. In een zijstraatje bijvoorbeeld?"
- * 1 januari 1985: "De nieuwjaarsborrel werd dit keer gehouden bij de familie Woortman [Fagelstraat]. Mevrouw en Mijnheer Woortman herdachten het feit, dat zij al dertig jaar in onze buurt wonen. Ruim **HONDERD** aanwezigen werden geteld. Boven was een kamer met een video ingericht, waar leuke filmpjes te zien waren, zodat de kinderen zich uitstekend vermaakten. Een idee om te onthouden!"
- * 1 januari 1986: Dit jaar verleent Atie van Wely [voorzitter van de buurtvereniging] buurtgenoten uit de Raadsheerbuurt gastvrijheid van 4 tot 6 uur in haar huis aan de Warmonderweg.
- * 1 januari 1987, 1988, 1989: Ten huize van de familie Mante, Johan de Wittstraat.
- * 7 januari 1990, 6 januari 1991, 5 januari 1992, 3 januari 1993, 2 januari 1994: In het Boddaerthuis, Hogerbeetsstraat.

MEDEDELINGEN VAN HET BESTUUR

Algemene ledenvergadering

Op 30 maart a.s. vanaf 20.00 uur wordt de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering gehouden. Plaats van handeling: hoort u nog.

Gebruikelijke punten zijn de vaststelling van de jaarstukken over 1994 (financiële verantwoording en jaarverslag) en de plannen voor 1995 (begroting en jaarplan). Dat is dit jaar een interessante aangelegenheid, omdat met de gemeente hard moest worden geknokt over de subsidie en de daaraan verbonden voorwaarden.

Dan natuurlijk de benoeming van bestuursleden. Nooit een routine-zaak, en zeker niet als een aantal bestuursleden de kuierlatten trekt en er dus behoefte is aan nieuwe bestuursleden. Wie heeft er zin in (zie oproep elders)?

Belangrijk onderwerp is natuurlijk de wateroverlast. In een apart artikel in deze Raadsheer wordt daarop ingegaan. Als alles goed gaat gaan we de volgende herfst niet alleen met droge voeten in, maar ook met droge voeten uit. En zo hoort het ook.

Uiterlijk 16 maart a.s. vallen de vergaderstukken in ieders brievenbus. Komt allen op dit hoogtepunt van democratie!

Data voor in de agenda

* Koninginnedag (vrijmarkt, borrel) wordt dit jaar op 29 april gevierd. Dat schijn overal in Nederland zo te zijn, dus dat doen we ook maar.

* Op 5 mei zal de film Strijd - opgenomen door een buurtgenoot/ gespeeld door buurtgenoten/spelend in onze buurt - vertoond in het Koetshuis. Meer bijzonderheden hierover in een 5 mei special, die in april verschijnt.

Oproep bestuursleden

Er is dringend behoefte aan enkele nieuwe bestuursleden. Sommigen houden er mee op na drie of vier jaar. Omdat ze het besturen moe zijn? Nee hoor, daar zijn steeds weer andere, individuele redenen voor.

Besturen is niet rond grote vergadertafels beleefdheden debiteren, keurige meningen geven over dikke nota's, notulen vaststellen en al wat je maar kan bedenken aan dingen die je moe, duf en slaperig maken.

Besturen is de handen uit de mouwen steken, feesten organiseren, nieuwe activiteiten bedenken, soms in de (vriendelijke) clinch met de gemeente over inundatie en sluiproutes, een avondje bijkletsen en goed afspraken maken, en dan maar weer de mouwen uit de hand steken.

Daar word je niet moe van, maar vrolijk.

Meld je dus bij de voorzitter: Rob Grootenhuis, Fagelstraat 14, tel. 154769.

jaar ingezetene bent van de Leidse regio, direct voorafgaand aan de inschrijving. Bovendien moet men een bruto jaarinkomen hebben van minstens f 55.000,-.

Schriftelijke reacties kunnen gezonden worden naar SLS Beheer, Postbus 11275, 2301 EG te Leiden.

Het plaatje uit de advertentie drukken we hierbij af.

Omdat de nieuwe bewoners ongetwijfeld zullen arriveren vóór het uitkomen van de volgende reguliere aflevering van De Raadsheer heet de redactie ze op deze plaats graag welkom in de buurt!

Het einde

In een brief van 27 september 1618 aan zijn zoon schreef hij een 'onterend' vonnis te verwachten, en verbeurdverklaring van zijn goederen. In de nacht van 28 op 29 september pleegde hij zelfmoord. Op nogal lugubere wijze probeerden zijn politieke tegenstanders de dode Van Ledenberch zijn 'gerechte' straf te doen ondergaan: zijn lijf werd gebalsemd en bewaard om alsnog te worden opgehangen. Ook daarna vond zijn lichaam nog geen rust: jeugdige leden van de tegenpartij schonden zijn graf. Tenslotte werd Gilles van Ledenberch in het geheim bijgezet in de kapel van het slot Zuylen bij Utrecht.

APPARTEMENTEN JOHAN DE WITTSTRAAT/ RIJNSBURGERWEG

Johanniek van der Molen

Het zal al weer vele jaren geleden zijn dat er in één klap zoveel nieuwe buurtbewoners bijkwamen. De verbouwing van het pand op de hoek van de Johan de Wittstraat en de Rijnsburgerweg nadert z'n voltooiing. Mooi, om de oorspronkelijke kleur van de bakstenen weer terug te zien!

Over de geschiedenis van het gebouw en over de verbouwingsplannen heeft in De Raadsheer van juni 1994 een uitgebreid artikel gestaan.

In de kranten staan nu de advertenties om nieuwe bewoners aan te trekken. In het gebouw is een 20-tal 2- en 3 kamer appartementen gerealiseerd. De gemiddelde huurprijs ligt op zo'n 700 gulden. Daar komt nog een maandelijks voorschot voor o.a. energie en water van 300 gulden bij.

Om voor een appartement in aanmerking te komen is er een reeks ambtelijk waterdicht geformuleerde voorwaarden aangegeven. Men moet een zelfstandige huurwoning van de SLS achterlaten, of een onzelfstandige woonruimte van de SLS, of een woning van een andere corporatie. Je komt ook in aanmerking als je economisch gebonden bent, danwel gelijkgesteld daaraan en/of tenminste 2

DRAINAGE TEGEN WATEROVERLAST

Gijsbert van Es

Nog vóór de zomer worden maatregelen getroffen in de hoop de wateroverlast in de Raadsherenbuurt definitief te verhelpen. P. Haanstra, ambtenaar op de afdeling rioleringen van de gemeente Leiden, kondigt dit aan na onderzoek van een ingenieursbureau, Haskoning BV.

In mei worden twee drainagebuizen ingegraven die zullen afwateren in de sloot tussen de Van Beuningenlaan en de atletiekbaan. De ene buis komt te liggen onder de Van Slingelandtlaan en de andere onder de Van Oldebarneveldtstraat.

Evenals vorig jaar hebben deze winter vele tientallen tuinen in de Raadsherenbuurt onder water gestaan. In diverse huizen trad ook wateroverlast op in kruipruimten. Toen Limburg onderliep en Gelderland en Overijssel vreesden voor hun dijken, kampten bewoners van de Fagelstraat, de Johan de Wittstraat en omstreken met hun eigen watersnoodje.

De overlast wordt veroorzaakt door een complex van factoren.

De eerste is de bodemgesteldheid in de Raadsherenbuurt. Het grootste deel van de buurt ligt op een 'zandpakket', met uitzondering van de huizen langs de Van Beuningenlaan die op een dikke kleilaag liggen. En, zoals bekend: water wordt beter geabsorbeerd door zand dan door klei.

Een tweede factor houdt verband met de sloten langs de Van Slingelandtlaan en de Van Beuningenlaan. De sloot langs de Van Slingelandtlaan moet, als 'boezemsloot', het water uit de Leidse Hout afvoeren naar de lager gelegen sloot langs de Van Beuningenlaan. De sloot langs de Van Slingelandtlaan verliest echter relatief veel water doordat deze in de genoemde absorberende zandlaag ligt. Het water zakt vervolgens slechts moeizaam via de kleilaag naar de sloot langs de Van Beuningenlaan.

Een derde factor betreft het rioleringssysteem in onze wijk. In het verleden werd het uit de Leidse Hout afkomstige water afgevoerd via de rioleringbuizen: die waren gemaakt van poreus materiaal (gresbuizen) en bovendien waren de buizen kapot. Hierdoor deed de riolering in de praktijk ook dienst als drainagesysteem. Aan deze 'nevenfunctie' is een einde komen sinds de riolering in en om de Raadsherenbuurt enkele jaren geleden is vernieuwd.

Dat de ontstane waterproblemen voortvarend worden aangepakt, is mede te danken aan de inzet van buurtbewoners Vincent Thunnissen en Rob Mante die de problemen deskundig onderbouwd bij de gemeente onder de aandacht hebben gebracht. Het aanleggen van de twee drainagebuizen die de ontstane problemen moeten verhelpen, zal omstreeks 25.000 gulden kosten. Gemeenteambtenaar Haanstra verwacht dat het grondwaterpeil in de Raadsherenbuurt 90 centimeter tot een meter zal zakken wanneer de buizen zijn aangelegd. Daarmee moeten alle waterproblemen zijn opgelost. „Alleen in huizen met diepliggende en lekke kelders kunnen dan nog problemen ontstaan, maar die kunnen wij niet verhelpen”, aldus Haanstra.

Intussen wordt ook gewerkt aan de wateroverlast in de Leidse Hout. Medewerkers van de gemeentelijke directie Groen zijn al weken bezig het park te ontdoen van oud en dor hout. Een groot aantal sloten wordt uitgebaggerd of zelfs opnieuw gegraven. In het komende najaar wordt bij de Groene Maredijk, het fietspad dat evenwijdig aan de Zweilandlaan loopt, een nieuw gemaal gebouwd waarmee de Leidse Hout apart zal worden bemalen. Al deze maatregelen moeten een einde maken aan de modderpoel die de Leidse Hout nu een groot deel van herfst, winter en voorjaar is.

Een snelle carrière

Floris Thin, de advocaat van de Staten van Utrecht (de regering van het gewest), gaf Van Ledenberch werk. Hij werd klerk en in 1588 secretaris van de Staten. Deze vertrouwensfunctie bezorgde hem grote invloed bij de aristocraten en de bestuursautoriteiten van stad en gewest. Bovendien verbeterde hij zijn status - en zijn financiële positie - door drie huwelijken met vrouwen uit vermogende kringen.

Zittende macht

In de politieke strijd, waarin ook politieke tegenstellingen meespeelden, stond hij aan de kant van Van Oldenbarnevelt, zijn collega-raadspensionaris in het aangrenzende Holland. In 1610 kwam in Utrecht een protestactie op gang tegen het aristocratische bestuur, die zich onder andere manifesteerde in een niemand sparende pamfletten-oorlog. Van Ledenberch viel de weinig vleierende benaming 'Paus van Utrecht' ten deel, en hij werd uitgemaakt voor parvenu die met geld en geluk omhoog gevallen was in zijn huidige machtspositie.

Conflict

Omdat Van Ledenberch in het tussen Holland en de stadhouder Maurits gerezen conflict partij bleef kiezen voor Van Oldenbarnevelt, was een botsing met de prins onvermijdelijk. De godsdienststrijd die was ontstaan tussen de remonstranten en de contra-remonstranten had een politiek karakter gekregen doordat Van Oldenbarnevelt en Maurits partij kozen, waarbij beiden tot het uiterste leken te willen gaan.

De Staten van Utrecht namen een eigen leger in dienst (de zogenaamde 'waardgelders') en tartten op die wijze de militaire macht van de stadhouder. Maurits kwam hoogst persoonlijk naar Utrecht om de waardgelders af te danken en de hem onwelgevallige Staten-leden te ontslaan. Van Ledenberch ontvluchtte de stad, maar keerde in de zomer van 1618 terug en werd onmiddellijk gearresteerd. In Den Haag werd kort daarop een begin gemaakt met zijn proces.

uitdraai. En moet je, afhankelijk van de omvang van het nummer, de juiste pagina's juist aan elkaar monteren - b.v. 1 rechts en 28 links - om de drukker het juiste boekje te kunnen laten maken.

De drukker zit in Den Haag, dus daar moeten de moedervellen naartoe. Tijdig bellen voor de afspraak en halen en brengen. (Bedankt Guus voor het altijd stipt drukken, bedankt Bram voor het altijd stipt halen en brengen). En dan moet het krantje nog bij U in de bus! En dat doet Anke.

Voor wie denkt "maar daar wil ik ook aan meedoen!" is er een eenvoudige oplossing: bel me even (157135).

GILLES VAN LEDENBERCH

(ca. 1548-1618)

Els van Eijck van Heslinga

(Dit stuk verscheen eerder in nagenoeg identieke vorm in de oktober-aflevering van 1979 van De Raadsheer)

De jonge Van Ledenberch

Gilles van Ledenberch werd omstreeks 1548 in Utrecht geboren. Hij was van eenvoudige komaf: zijn vader was metselaar. Hoewel hij katholiek was opgevoed en al jong in abdij Mariënweerd was ingetreden als lekebroeder, ging hij tijdens de woelingen van 1566, toen ook de beroemde beeldenstorm plaatsvond, over tot het Calvinisme.

In die jaren betekende een verandering van godsdienst evenzeer een politieke keuze. Door de kant van het Calvinisme te kiezen schaarde Van Ledenberch zich onder hen die het absolute bewind van Filips II van Spanje en diens intolerante katholicisme bestreden. De opstand tegen de koning van Spanje, beter bekend als de 80-jarige oorlog, kondigde zich al aan.

NIEUWS UIT DE LEIDSE HOUT

Johanniek van der Molen

Jaarboekje 8/9

De Vereniging Vrienden van de Leidse Hout heeft haar jaarboekje gereed. Het is een dubbelnummer, aangeduid met de getallen 8/9, met bovendien als bijlage een brochure getiteld 'Een muziektent in de Leidse Hout'.

Het jaarboekje, ruim voorzien van fotomateriaal, geeft een overzicht van anderhalf jaar Leidse Hout: 1993 - 1995, waarin onderwerpen als aanpak waterhuishouding, parkonderhoud, vandalisme, ingebruikname zonnewijzer, het (ontbreken van) wegwijzers naar de Leidse Hout en Theehuisje, concerten en optredens, speeltuig. Aparte artikelen gaan over 'Botulisme in de Leidse Hout?', de 'Herinrichting kleine speelweide', het 'Waterbeheersingsplan Leidse Hout en Bospark', over 'Zwarte stamvoeten', de 'Parkconcerten' en over 'Grote namen in de Leidse Hout: Johan de Koster'.

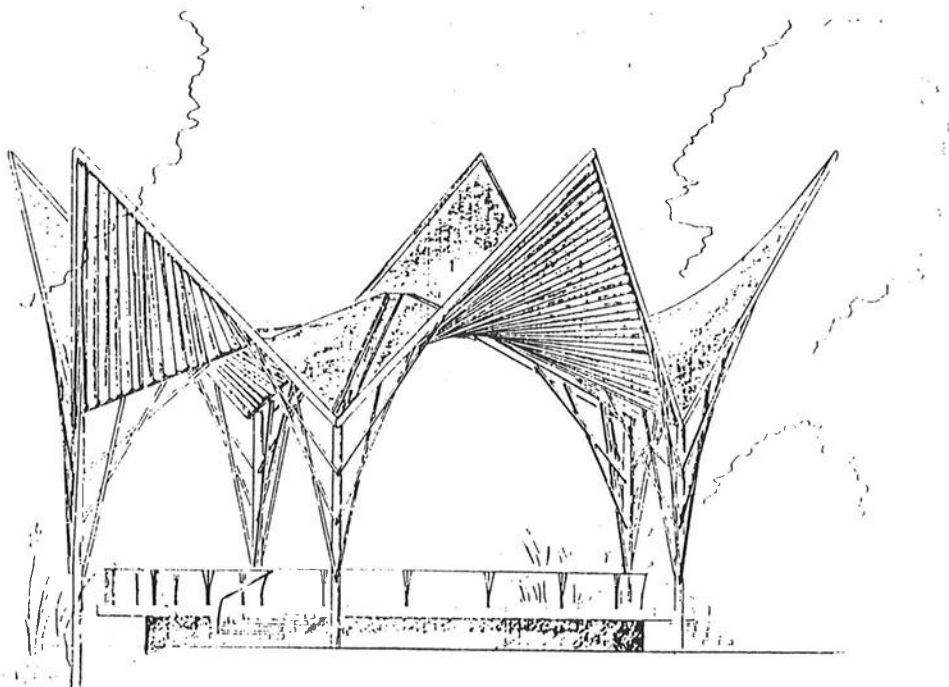
Bij het centraal adres voor de Vereniging kan men het jaarboekje verkrijgen: Johan de Wittstraat 3, tel. 154770.

Brochure over de muziektent

Door middel van de brochure 'Een muziektent in de Leidse Hout' willen de Vereniging Vrienden van de Leidse Hout (VLH) en de Federatie van Leidse Amateur Muziekverenigingen (FLAM) ruimere bekendheid geven aan de plannen voor een muziektent in de Leidse Hout, mede om sponsors te werven. De gemeente Leiden heeft inmiddels te kennen gegeven een bijdrage te willen leveren. VLH en FLAM zullen nog ongeveer een ton bij elkaar moeten zien te sprokkelen.

In de brochure wordt ingegaan op het ontwerp voor de nieuwe muziektent, op de wedstrijd waaruit het ontwerp is voortgekomen en op Jan Wolkers en de oude muziektent. (In De Raadsheer van oktober 1994 is hierover uitgebreid bericht).

Een afbeelding van het ontwerp voor de nieuwe muziektent is opgenomen op de volgende bladzijde.

Ontwerp voor de nieuwe muziektent nabij de grote vijver.

Ook voor de brochure kan men terecht op het centrale adres Johan de Wittstraat 3, tel. 154770.

VLH en FLAM proberen enkele grote sponsors te vinden, maar geven ook bouwcertificaten uit. Die zijn te bestellen door overschrijving van f 100,- op rekeningnummer 392096 van de Postbank, t.n.v. penningmeester Vereniging Vrienden Leidse Hout, onder vermelding van 'Muziektent-actie'. Kleinere donaties zijn echter ook welkom!

Het theehuis

Tussen Peter van de Graaf, de uitbater van het theehuis in de Leidse Hout, en de eigenaar, de Gemeente Leiden, heeft het nooit willen boteren. Wat begin jaren 80 startte als een zonnige en veelal op mondelinge afspraken gebaseerde onderneming - waar vele bezoekers van de Leidse Hout genoeg aan beleven - is uitgelopen op een juridische veldslag met ongelijke kansen.

HOE DE RAADSHEER GEMAAKT WORDT

Johanniek van der Molen

Elke keer is het weer een verrassing: zal het ook nu weer lukken een leesbare Raadsheer te maken?

We beginnen zo'n twee maanden van tevoren. De redactie komt op een avond bijeen. Even bijpraten - het sociale aspect - en natuurlijk de kopjes koffie of thee, met koekje. Maar vergis U niet: we werken een heuse agenda af, waar - vaste prik - het onderdeel 'de volgende Raadsheer' op staat. Welke ideeën hebben we met z'n allen? Er komt een lijst met wie wat zal doen. We doen niet alles zelf: we spreken ook af wie wie zal benaderen voor het leveren van een bijdrage. En doen in De Raadsheer vaak een oproep aan buurtbewoners om over een bepaald onderwerp iets te schrijven. Zo staat in deze aflevering een oproep om over tuinen/tuinieren bijdragen te leveren.

Ongeveer één maand van tevoren komen de redactieleden weer bij elkaar, nu om de geschreven stukken te lezen, zonodig bij te stellen, en misschien nog wat last minute schrijfsessies te ondernemen.

Ondertussen heeft één van ons de stukken al op diskette staan, elk stuk met een eigen filename. De veranderingen die nog nodig zijn kunnen dan snel worden aangebracht.

Op de diskette staat ook de vorige versie van de Raadsheer. Wat (nagenoeg) hetzelfde blijft - b.v. de teksten op de omslag en de titels van vaste rubrieken - hoeft je niet opnieuw te typen. De kunst is om de nieuwe stukken de plaats te laten innemen van de oude. Dat doe je door de teksten van de oude te verwijderen (F12 - blok aangeven - delete); en door de nieuwe stukken er één voor één in te stoppen (F5 - dir A: - 1 - J). Dan nog wat fatsoeneren (titels, auteurs, verdeling over de pagina's, eventueel ruimte voor illustraties) en de inhoudsopgave maken. Tenslotte gebruik je de laserprinter voor een mooie

In dit nieuwe jaar gaat alle aandacht uit naar het besluit van de regering-Kok om een vijfde baan aan te leggen, parallel aan de Zwanenburgbaan. Het nieuws lekt uit op 10 januari, maar wordt pas officieel op vrijdag 17 februari. In de periode daartussen komt de gemeente Leiden in het nieuws, doordat zij een stukje Bulderbos heeft gekocht. Geschrokken door zoveel publiciteit laat Leiden weten niet tegen uitbreiding van Schiphol te zijn, maar de overlast van het vliegen niet voor zoete koek te willen slikken ("Wethouder De Goede in conflict na aankoop stukje Bulderbos", Leids Nieuwsblad 17 januari 1995).

Broek- en Simontjespolder

Zo vlot als in de vorige Raadsheer gemeld gaat de planvorming voor de Broek- en Simontjespolder nu ook weer niet. Oegstgeest is juridische procedures begonnen om het optreden van de provincie Zuid-Holland onrechtmatig te verklaren. Gedeputeerde Staten willen immers een stukje van de polder aan Leiden geven (Leids Nieuwsblad, 31 januari).

Inmiddels is in de verdeling van de Oegstgeester wethoudersportefeuilles een drastische verandering opgetreden. Na een fikse ruzie over het te vernieuwen stadhuis, is de lokale partij Leefbaar Oegstgeest uit het college verwijderd. Men zou kunnen verwachten dat Oegstgeest aan de bebouwing van deze groene buffer vervolgens vlot medewerking zal gaan verlenen.

"Vernieuwend" besturen

Ben W van Leiden zijn van plan de bestuursstijl en de relatie tussen gemeentebestuur en de Leidenaars te verbeteren. In de eind januari uitgebrachte nota 'Vernieuwend Besturen' zijn de ideeën vastgelegd met betrekking tot de relatie burger - bestuur en wijkgericht werken. Na een inspraaktermijn (tot 18 maart) volgt behandeling in de gemeenteraad.

Nagenoeg alles dat oorspronkelijk niet schriftelijk was vastgelegd, zoals het ophalen van vuil, het gebruik van een terras, water- en energievoorziening, bood naderhand ruimte voor een zakelijke invulling, waarbij de gemeente formeel steeds het recht aan haar zijde had en Peter van de Graaf ten onrechte steeds dacht dat ze het specifiek op hem gemunt hadden. Alle bemiddelingspogingen ten spijt is het financiële plaatje voor de huidige uitbater zo ongunstig geworden, dat gevreesd moet worden dat hij het niet vol zal kunnen houden. Boze tongen beweren zelfs dat dat hetgeen is wat de gemeente voor ogen heeft: eerst Peter eruit werken en dan een eigen zetbaas erin.

Vast staat dat zonder verbouwing - de inspectie eist een behoorlijke keuken als men pannenkoeken e.d. wil leveren - het bedrijf niet optimaal kan draaien. Vast staat ook dat een behoorlijke terrasruimte voor het publiek een 'must' is. Wat zou er veel mogelijk zijn wanneer in de politiek niet het behalen van het eigen gelijk richtinggevend was, maar er meer oog was voor de psychologie van de enkeling en het belang van de zaak zelf.

NIEUWS OVER DE UITBREIDING VAN SCHIPHOL

Jac Peeters

Zoals iedereen inmiddels wel weet, komt de besluitvorming over de uitbreidingsplannen van Schiphol in een beslissend stadium.

Het lijkt er op dat het milieu, en dus de gezondheid van de bevolking in deze regio, het gaat afleggen tegen de economie. Zoals te verwachten was, blijkt nu dat beide niet kunnen samengaan. En het kabinet kiest dus nu voor deze milieuvervuilende 'groei'.

Intussen is het wel duidelijk dat diverse lokale overheden in grote verwarring zijn: wethouder De Goede (D66) van Leiden wist na zijn 'misstap' - de Leidse aankoop van een boompje in het Bulderbos in januari - niet hoe diep hij in het stof moest bijten om iedereen te laten horen dat hij een serieus te nemen politicus is. Hij heeft openlijk zijn misstap betreurd en eraan toegevoegd dat

Leiden graag wat extra toekomstige geluidsoverlast van de plaatsen vlakbij Schiphol wil overnemen!

Verder lieten Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vorige maand in een persbericht weten dat ze achter de uitbreidingsplannen van het kabinet staan, maar dat ze tégen de gehanteerde nachtnorm en tégen de extra nachtelijke geluidsoverlast in de zomermaanden zijn. Aangezien het in dit geval gaat om voor de regio essentiële punten kun je concluderen dat de provincie Noord-Holland eigenlijk gewoon tégen het voornemen van het kabinet is; maar ze durft dat standpunt niet hard te maken.

Met andere woorden: de strijd is nog niet verloren. Maar het komt er wel op aan dat de bevolking nu massaal laat weten dat zij geen boodschap heeft aan dit soort vervuilende prestigeprojecten.

Méér arbeidsplaatsen? Graag, maar in andere bedrijfstakken!

Het ziet er nu naar uit dat de plannen nog vóór deze zomer door het parlement gejaagd gaan worden.

Milieudefensie had al op 18 juni a.s. een grote manifestatie gepland. De laatste berichten zijn echter dat deze actiedag vermoedelijk eerder zal plaatsvinden; in elk geval vóór de behandeling in het parlement.

In verband met die actiedag brengt Milieudefensie een speciale krant uit, waarin het programma voor die dag en ander actienieuws wordt opgenomen. Deze krant kan te zijner tijd bij ons worden afgehaald (Johan de Wittstraat 20). Wij houden U via het mededelingenbord (hoek Johan de Wittstraat - Van Oldenbarneveltstraat) op de hoogte.

IN, OM EN BOVEN LEIDEN

Maarten Mentzel

Schiphol

Het jaar 1995 is nog geen vijf dagen oud, of de Commissie Geluidshinder Schiphol maakt bekend dat er in 1994 bijna 100.000 klachten zijn binnengekomen. Dat is meer dan een verdubbeling van het aantal klachten uit 1993. Om geen gaten in de berichtgeving te laten vallen, moet eerst het *Jaarverslag* van deze commissie over 1993 nog worden gesignaleerd, dat pas eind '94 beschikbaar kwam. (Aan het rapport over 1992 besteedde *De Raadsheer* aandacht in december 1994.)

Enkele in het oog springende gegevens:

- Voor het eerst wordt duidelijk gemaakt hoe de toenemende overlast boven Leiden in de nachtelijke uren wordt veroorzaakt. Dit komt omdat men voor de Kaagbaan eerder met de landing begint, zodat de hinder bij Nieuw-Vennep wat minder wordt (p. 15). De (toenemende) pijn wordt dus geografisch uitgesmeerd. De nachtelijke vlieghinder wordt voornamelijk uit Zwanenburg, Amstelveen en Leiden gemeld (p. 20).

- De omschrijving van de Commissie Geluidshinder is in 1993 officieel gewijzigd: het is een commissie 't.b.v. overleg en voorlichting omtrent de *milieuhygiëne* rond Schiphol'. De feiten zijn immers dat het ook over giftige stoffen in de lucht en over vliegrisico's gaat. Denk aan de Bijlmerramp.

- Het nachtvliegen. De commissie is boos dat ze op geen enkele manier is geraadpleegd over het voorstel omtrent het nachtvliegen (p. 59). Een deel van de commissie, waaronder alle bewoners, dringt er op aan dat de nachtnormering voor een nacht van tenminste *acht* uur geldt (p. 60). Met andere woorden: mag de nachtrust al om zes uur in de ochtend worden verstoord? De bewoners in de commissie vinden uiteraard van niet.